

JÄSENVIESTI JALMARI

WWW.GENEALOGIA.FI

joulukuu
2022

SUOMEN SUKUTUTKIMUSSEURA

Kuva: L. Aho

SEURAN VIDEOKIRJASTON löydät [SukuHaku-palvelusta](#).

SEURAN PODCASTEJA voit kuunnella Anchor.fm-palvelun kautta [tästä](#).

SEURAN YOUTUBE-KANAVALLA voit katsella opastusvideoita Seuran verkkopalveluista ja sukututkimuslähteiden käytöstä. Selaa kanavan antia [täällä](#).

MUISTA MYÖS SUKUHAKU osoitteessa [sukuhaku.genealogia.fi](#). SukuHakuun lisätään jatkuvasti uusia digitoituja julkaisuja ja hakemistoja.

JALMARIN AIKAISEMPIA NUMEROITA taas pääset lukemaan osoitteessa [genealogia.fi/jalmari](#).

Tässä lehdessä

- Tutkimustulokset esiin!
- Suku 2023
- Lestijokiseudun Sukututkijat ry – Aktiivinen yhdistys Keski-Pohjanmaan jokilaaksosta
- Paikallisten sukututkimusyhdistysten yhteistyöstä
- Talonpoikien liikkuvuus, osa 3
- Jeremias Petri ja Kaarina Maununtyttären sururuno
- Kevätkauden koulutukset

Suomen Sukututkimusseuran Jäsenviesti Jalmari ilmestyy kuukauden puolivälissä kesätaukoa lukuun ottamatta. Jalmaria toimittaa Seuran tiedottaja Laura Aho. Juttujen aiheina ovat ajankohtaiset Seuraan ja sukututkimukseen liittyvät asiat. Anna palautetta tai ehdota juttua osoitteeseen jalmari@genealogia.fi.

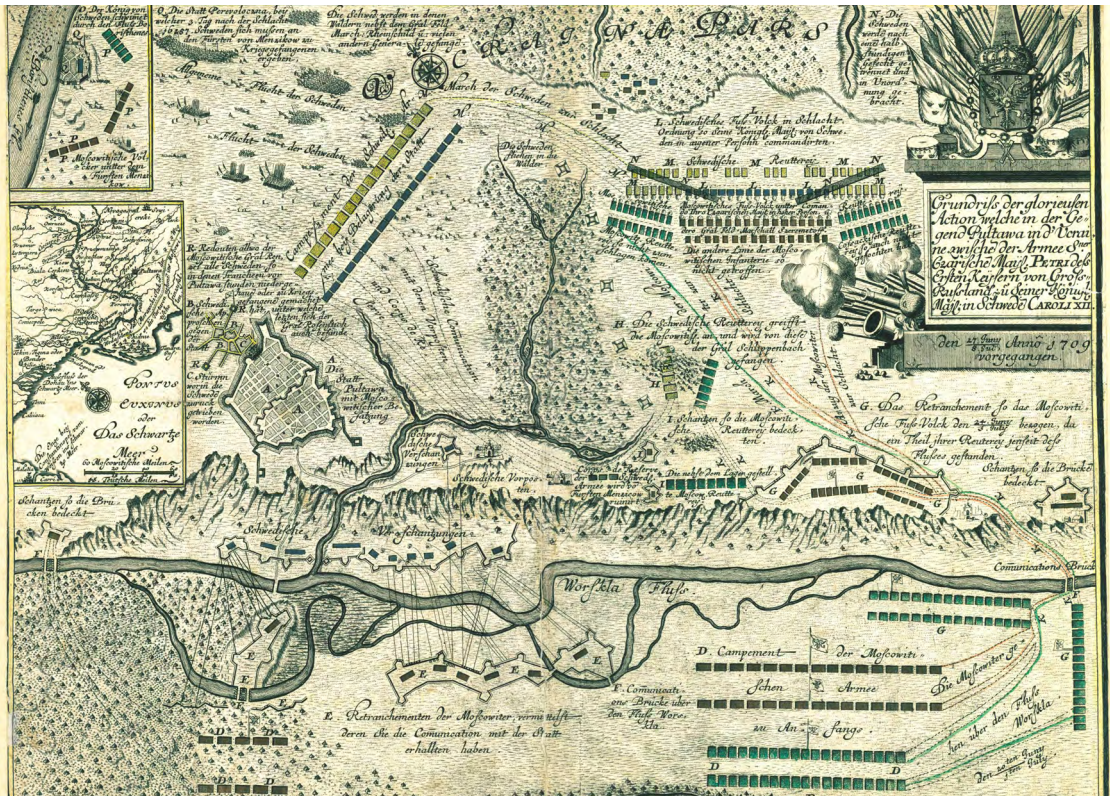
Tutkimustulokset esiin!

Sukutietoja kertyy valtava määrä, jos harrastusta on jatkunut jo pidempään. Käytännössä niitä kertyy niin runsaasti, että kynnyks koottujen tietojen julkaisulle kasvaa jatkuvasti. Kovin harvalla on mahdollisuus ryhtyä perinteisen sukukirjan tekemiseen, jossa esimerkiksi luetellaan tietyn henkilön tai pariskunnan kaikki jälkeläiset.

Henkilökohtaisesti olisi vaikeaa edes päättää, kenen kaukaisen esivanhemman jälkipolvia haluaisi esitellä laajemmin.

Entäpä jos madaltaisit julkaisukynnystä ja koostaisit temaattisia, hieman vähemmän aikaa vieviä kirjasia? Tämä tuli itselleni mieleen tässä syksyn mittaan, kun mietin lähisukulaisillesi sopivaa joululahjaa. Koska aika ja tarmo eivät riitä laajaan sukukirjaan, päätin ryhtyä miettimään teemallista kokoelmaa hieman matrikkelin tyyppisesti. Kuten aina ideoinnissa, muuntui alkuperäinen ajatus matkan varrella muutamia kertoja.

Teemoja miettiessäni tulivat mieleeni suvun pitäjänkäsityöläiset, sotilaat, aviottomien lasten äidit ja ruukkityömiehet. Lisäksi kokosin listaa torppareista ja rengeistä sekä pioista. Yksi ehdokas joululahjaksi oli myös suvun hallussa oleva, isovanhempieni asuma, nykyisin autiona oleva pientila ja sen historia. Viimeksi mainittu innosti aluksi eniten, mutta huomasin sen vaativan huomattavia lisäselvityksiä. Vaikka sinänsä perustiedot ovat olemassa, ei niille löydy tällä haavaa aukottomia lähdetietoja.

Niinpä näistä monista edellä mainituista päädyin loppujen lopuksi isänpuoleisten isovanhempieni esipolvista löytyvien sotilaiden katsaukseen. Rajasin vielä työtä siten, että mukaan tulivat ainoastaan suorat esi-isät perheineen. Tässä vaiheessa en tosin ollut tajunnut sitä, että näitä miehiä löytyykin hieman enemmänkin, erityisesti isoäidin sukujuurista. Tämä lähestymistapa rajasi riittävästi tehtävää työtä ja näillä näkymin sukulaisten pukinkonttiin eksyy muutamien kymmenien sivujen mittainen kirjanen.

Ensi alkuun tässäkin tapauksessa näytti siltä, että kerrottavaa kustakin miehestä on kovin vähän. Alkuun päästyään sitä huomaa mm. sen, että Ruotsin vallan aikaisen ruotujakolaitoksen pääkatselmusrullat sekä muut sotilasasiakirjat antavat hyvin monipuolisesti tietoa. Palvelukseen astumispäivästä aina eroon saakka on kirjattu huolellisesti esimerkiksi rakuunoiden osalta heidän ratsastamansa hevosen tiedot. Jopa huomattavasti tarkemmin kuin itse miehen. Haavoittumiset, kunniamerkit ja kaatumiset taistelussa on nekin kerrottu täsmällisen koruttomasti. Katselmusrullien alusta löytää tietoa siitä, missä tuo mainittu tilaisuus on pidetty. Näin voi saada kauan sitten eläneiden esivanhempiensa liikkeistä täsmällistä dokumentointia.

Palkkaluetteloitakin on säilynyt ja upseerien sekä aliupseerien osalta ansioluettelaita.

Suomen sodassa kaatuneiden osalta Suomen palkkarästikomitean asiakirjat kertovat kuolinpäivän, vaikka paikka ja syy saattaa osin jäädä pimentoon. Niiden miesten osalta, jotka vuoden 1917–1918 aikana osallistuivat erilaisiin taisteluihin, on Sotasurmaprojekti ollut oiva työväline. Vaikka paljon on vielä tehtävää, on sen avulla selvinnyt omalle suvulle uusia asioita isoisän isän kohtalosta.

Erityistä huomiota kiinnitin lähdemerkintöjen tekemiseen. Jos vaikka joku sukulainen innostuisi itsekin tutkimaan, niin olisipa valmiina ainakin perusasiat. Samalla tulevaisuutta ajatellen lisäselvitysten tekeminen on helpompaa kunnollisten lähdeviitteiden myötä. On loppujen lopuksi hyvin pieni vaiva tehdä nämä viitemerkinnät, koska lähes kaikki tärkeimmät internet-palvelut antavat ne automaattisesti. Kirjallisten lähteiden osalta voi katsoa mallia vaikkapa *Aikakauskirja Genoksen* artikkelin lopusta.

Oman kirjaseeni ja tämän jutun kuvitukseksi on Riksarkivetin syövereistä löytynyt kuva keskisessä Ukrainassa vuonna 1709 käydystä Pultavan taistelusta. Siellä oli monia suomalaisiakin mukana. Tämän myötä toivottan itseni ja hallituksen puolesta rauhallista vuoden vaihdetta.

Juha Vuorela

12.1.2023 Helsinki

TIETEIDEN

THE NIGHT
OF SCIENCE

YÖ

VETENSKAPENS
NATT

WWW.TIETEIDENYO.FI

Tieteiden yötä vietetään taas 12.1.2023. Suomen Sukututkimusseura järjestää illan aikana kaksi esitelmää verkossa klo 17.30–19.30. Esitelmiä voi seurata Seuran YouTube-kanavalla.

klo 17.30–18.30 **10 vinkkiä sukututkimuksen aloittamiseen**

Palveluvastaava Juha Vuorela esittelee Suomen Sukututkimusseuran palveluita ja antaa 10 vinkkiä sukututkimuksen aloittamiseen. Esittelyssä on myös sukututkijan tärkeimmät digitaaliset tietolähteet.

klo 18.30–19.30 **Turun palvelusväestä sananen**

Filosofian tohtori Veli Pekka Toropainen on tutkinut 1600-luvun turkulaisia vuosikymmenten ajan. Hän kertoo uusimpiin tutkimustuloksiinsa perustuen palkollisten taustoista, asemista ja suhteista isäntäväkeen. Turussa palveli vuosittain 350–550 piikaa ja 150–250 renkiä. He eivät olleet mikään alistettu joukko palvelijoita, vaan lain ja paikallisen tapaoikeuden mukaan tärkeä osa paikalisyyteisöään. He myös tiesivät oikeutensa ja hakivat niitä tarvittaessa.

TOIVAKAN KESKISTEN JA KANKAISTEN JALANJÄLJILLÄ
Kirjassa seurataan aluksi 1700- ja 1800-luvuilla nykyisen Keski-Suomen alueella eläneiden Keskisten ja Kankaisten vaiheita. Sukujen nuoret solmivat 1900-luvun alussa ”tuplanaimakaupat” ja ennen pitkään syntyi uusia sukuyhteyksiä: Jokiset, Hänniset, Korpelat ja Särkät. Kirjassa kerrotaan näistä suvuista ja vanhat sekä uudet valokuvat täydentävät tarinaa.

Kirjan löydät Sukututkijan verkkokaupasta 24 € hintaan.

Seuran syyskokous pidettiin 26.11. Tieteiden talolla

Seuran sääntömääräinen syyskokous pidettiin 26.11.2022 Tieteiden talolla Helsingissä. Kokouksessa käsiteltiin sääntöjen 12 §:ssä mainitut asiat. Syyskokous valitsi Seuran puheenjohtajan Jouni Elomaan ja erovuoroiset hallituksen jäsenet uudelle kaudelle. Lisäksi syyskokous kutsui FT, dosentti Pirita Frigren Seuran tutkijajäseneksi. Frigren toimi vuosina 2018-2022 *Aikakauskirja Genoksen* toimittajana ja vastaavana päätoimittajana. Frigren on vastikään saanut Jyväskylän yliopiston yhteiskuntahistorian dosentin arvon.

Syyskokouksessa palkittiin myös Seuran vapaaehtoistoimijoita kunniamaininnoilla erityisestä aktiivisuudesta (vähintään 10 vuotta) ja kiitettävästä aktiivisuudesta (vähintään viisi vuotta) vapaaehtoistoiminnassa. Kunniamaininnan erityisestä aktiivisuudesta vapaaehtoistoiminnassa saivat Liisa Raatikainen, joka on ollut Seuran hallituksen jäsen vuodesta 2013, ja Pekka Valta, joka on ollut Suomi-tietokantahankkeen jäsen ja vetäjä vuodesta 2013. Kunniamaininnan kiitettävästä aktiivisuudesta vapaaehtoistoiminnassa saivat HisKi-tallennuksen koordinaattori Kati Ahopelto sekä Suomi-tietokannan kehittämisryhmän jäsenet Pekka Rautiainen ja Martti Rautio.

Kokouksen jälkeen Kansallisarkiston pääjohtaja Päivi Happonen piti esitelmän *Kansallisarkisto ja henkilöhistoriallinen tutkimus* Kansallisarkiston uusista verkkopalveluista. Esitelmän voi katsoa [Seuran YouTube-kanavalla](#).

**Vastaa kyselyyn
Genoksesta
18.12. mennessä ja
voita lahjakortti
Tiedekirjaan**

**Lue lisää osoitteessa
[genealogia.fi/l/genos-](http://genealogia.fi/l/genos-kysely-2022)
kysely-2022**

Vuoden sukutarinakilpailun 2022 voittajat

Sukutarinakilpailun 2022 voittajat julkistettiin ja palkittiin Seuran syyskokouksessa 26.11.2022 Tieteiden talolla. Voittajat valittiin yleisöäänestyksellä kilpailun esiraadin valitsemien kahdeksan tarinan joukosta. Esiraatiin kuuluivat Seuran hallituksen jäsenet Mervi Lampi ja Jukka Partanen. Esiraati painotti valinnoissaan tarinallisuutta ja sitä, että tarinalla oli selkeä punainen lanka ja perustellusti rajattu aihe. Kaiken kaikkiaan Vuoden sukutarinakilpailuun 2022 lähetettiin määräaikaan mennessä 119 tarinaa.

Vuoden sukutarinaksi 2022 valittiin nimimerkin Saaga eli Satu Riikosen tarina "Tänään hän joutuisi kulkemaan kotiin yksin". Tarina sai 32,5 % annetuista äänistä. Toiseksi tuli nimimerkin Rannaton eli Hannu Tervon tarina "Enoni Jukka Ranta, jota en koskaan tavannut" 22,3 % ääniosuudella ja kolmanneksi nimimerkin Olavi eli Antti Okon tarina "Eräänlainen sotasankari" 17,2 % ääniosuudella. Vuoden sukutarinaa äänesti 157 henkilöä. Äänestäneiden kesken arvottiin lahjakortti Tiedekirjaan. Äänestyksen voittaneelle on ilmoitettu henkilökohtaisesti.

Seuran onnittelee kaikkia voittajia lämpimästi!

SEURA ETSII VAPAAEHTOISIA KOORDINAATTOREITA

Suomen Sukututkimusseura etsii vapaaehtoisia koordinaattoreita päivittämään SukuTopoteekissa julkaistavien digitoitujen valokuvien kuvailu- ja tunnistetietoja sekä toimimaan palvelun ylläpidon apuna. Kyseessä on verkkopalvelu, jossa tullaan julkaisemaan suku- ja henkilöhistoriallisia kuvia. Koordinaattorit perehdytetään tehtävään, mutta topoteekin tuntemisesta sekä vanhojen valokuvien käsitte-lystä ja aiemmasta metatietotyöstä on hyötyä tehtävän hoitamisessa.

Mikäli olet kiinnostunut vapaaehtoisen koordinaattorin tehtävästä, jätä vapaamuotoinen hakemus Seuran verkkopalveluasiantuntijalle osoitteeseen mikko.kuitula@genealogia.fi.

Suku 2023

Muuttoliikkeitä yli rajojen

Oulussa 25.–26.3.2023

genealogia.fi/suku2023

Suku 2023 -tapahtuma pidetään tänä vuonna Oulussa 25.–26.3.2023. Nyt 45. kerran järjestettävät valtakunnalliset sukututkimuspäivät on maamme suurin vuosittain järjestettävä sukututkijoiden koulutustapahtuma.

Suku 2023 -tapahtuman teema on "Muuttoliikkeitä yli rajojen". Muuttoa tarkastellaan viidestä maantieteellisestä näkökulmasta: Tornionlaakso, Kuola, Saamenmaa, Ruija ja Finnmark sekä Itä-Karjala. Pääesitelmäohjelmassa käsitellään tapahtuman teemaan liittyviä aiheita. Tapahtuman ohjelmassa on perinteiseen tapaan myös sukututkimusaiheinen näyttely, jossa eri tahot voivat esitellä toimintaansa, sekä lauantaina avajaistilaisuus ja illallinen.

Tapahtuman paikkana on Oulu-opiston Pohjankartanon koulu (Suvantokatu 1, 90140 Oulu). Tapahtumaan, esitelmäohjelmaan ja näyttelyyn osallistuminen on maksutonta. Tapahtuman avajaistilaisuus ja pääesitelmäohjelma striimataan suorana [Seuran YouTube-kanavalle](#) kaikkien vapaasti katsottavaksi. Kaikesta tapahtumaan liittyvästä tiedotetaan Seuran kotisivuilla osoitteessa genealogia.fi/suku2023.

VARAA MESSUPAIKKA!

Messupaikan voi varata Seuran tiedottajalta Laura Aholta sähköpostitse osoitteella laura.aho@genealogia.fi. Tiedottaja vastaa myös muihin näyttelyä ja näyttelypaikkoja koskeviin tiedusteluihin.

Yhden näyttelypaikan koko on 140 x 50 cm ja hinta yksityisille henkilöille 20 €, yhdistyksille 40 € ja yrityksille 60 € koko tapahtuman ajalta. Messupöytien rajallisen määrän vuoksi otamme alustavia varauksia vain yhdelle pöydälle varaajaa kohti. Ilmoitathan kuitenkin, mikäli olisit kiinnostunut useamman pöydän varaamisesta. Pöytävaraukset on tehtävä 19.2.2023 mennessä.

ESITELMÄOHJELMA

Lauantaina 25.3.2023

Tornionlaakso

Tuomo Korteniemi: **Viiden vuosisadan aikamatkalla sukulaisten kanssa: Tornionlaakson suvut ja kylät tutkimuksessa ja julkaisuissa**

Saamenmaa

Veli-Pekka Lehtola: **Valtioiden rajat ja saamelaisten muuttoliikkeet**

Saamelaiset asuvat neljän valtion eli Suomen, Norjan, Ruotsin ja Venäjän alueella. Valtioiden rajat erityisesti 1800-luvulla halkaisivat saamelaisten perinteiset kieli- ja kulttuurialueet niin, että samojen sukujen edustajia on monen maan kansalaisina. Valtionrajat tekevät saamelaisia koskevasta tutkimuksesta haasteellista, kun esimerkiksi pohjoissaamelaisten sukujen tutkijan on tunnettava kolmen maan arkistojärjestelmät. Tärkeitä tietoja kolttasaamelaisten vaiheista on Venäjän arkistoissa. Esityksessä käsitellään sukujen merkitystä saamelaisille ja otetaan esimerkkejä joidenkin sukujen vaiheista Norjan ja Ruotsin alueilla.

Anni-Siiri Länsman: **Saamelaisten sukuverkostot**

Esityksessä käsitellään sukulaisuutta perinteisen tiedon ja tapaoikeuden näkökulmasta.

Sigga-Marja Magga: **Suvut ja puvut**

Esitys kertoo saamenpukujen kautta saamelaisten elämästä ja historioista, joista saamelaisten muuttoliikkeet ovat keskeisiä. Mutta mitä muuttoliikkeillä pukujen kohdalla tarkoitetaan ja miten ne näkyvät puvuissa? Esitelmä valottaa muutamien esimerkein saamenpuvun merkityksiä saamelaisten sukuhistorioiden ilmaisemisessa ja muistamisessa.

Ruija ja Finnmark

Matti Enbuske: **Suomalaiset Ruijan siirtolaisina 1800-luvulla: Ilmiö ja siirtolaisuuden syyt**
Suomessa ensimmäinen siirtolaisuuden vaihe suuntautui 1800-luvulla Pohjois-Suomesta Pohjois-Norjaan, Finnmarkeniin eli Ruijaan, ja jatkui Amerikan siirtolaisuutena. Suomesta muutti Ruijaan yli 10 000 henkeä. Heistä yli 90 prosenttia oli Peräpohjolan ja Lapin alueelta. Konkreettinen tekijä Pohjois-Suomen siirtolaisuuden käynnistymiselle oli väestönkasvu, joka oli koko Suomessa 1800-luvulla Euroopan nopeimpia ja aivan erityisen voimakasta pohjoisimmassa osassa Suomea. Ruijan siirtolaisuudessa ei ollut kuitenkaan kyse yksinomaan väestönkasvun aiheuttamasta työntö- ja vetovoimasuhteesta, vaan monimutkaisista yhteiskunnallisista vuoro-vaikutusverkostoista yhdistyneenä poliittisiin, taloudellisiin ja luonnonolojen muutoksiin.

Lassi Saressalo: **”Keitä me oikein olemme” Näkökulma vähemmistöidentiteettiin**

Ruijan suomalaisten eli kveenien minuuskuva on vaihdellut niin sisäisen kuin ulkoisen kuvaamisen näkökulmasta kautta aikojen. Miten identiteetti on taipunut historian vaiheissa. Saattunaisesti kohdattuja, varhaismuuttajia, uudisasukkaita, siirtotyöläisiä, nälkäpakolaisia, suomalaisuuden uhkaa, poliittista vaaraa, hankalaa vähemmistöä, alkuperäiskansaa, virallista vähemmistöä. Sisäryhmän ja ulkoisen näkökulman ristiriitaa. Entä nyt?

Keskustelu

Sukututkijat ja muuttoliikkeet

Miten sukututkijat voivat tuoda uuden tason muuttoliikkeitä koskevaa tutkimukseen ja miten akateeminen muuttoliikketutkimus voi auttaa sukututkijoita (erityisesti esitelmäohjelman maantieteellisillä alueilla). Miten digitaalisia aineistoja voidaan hyödyntää muuttoliikketutkimuksessa? Puheenjohtaja Seija Jalagin.

Sunnuntaina 26.3.2023

Kuola

Sonja Tanhua: **Rajat ja niiden vaikutukset kolttsaamelaiseen yhteisöön**

Saa'mijännam – Kolttsaamelaisten maa on alun perin sijainnut nykyisten Suomen ja Norjan Lapin koillisimmissa osissa sekä Venäjällä Kuolan niemimaan luoteisosassa. Alue jakautui seitsemään siidaan eli lapinkylään, joissa jokaisessa oli talvikylä. Kolttsaamelaiset ovat koko historiallisen ajan eläneet monien kansojen, kielten ja kulttuurien rajoilla. Esitelmässäni käyn läpi erilaisten rajojen vaikutuksia kolttsaamelaiseen yhteisöön ja kulttuuriin historiallisella ajalla.

Mikko Kuitula: **Suomalaisten siirtolaisuus Kuolan niemimaalle ja kuolansuomalaiset**

Suomalaisten siirtolaisuus Kuolan niemimaalle alkoi 1850-luvulla ja se jatkui aina keisariajan loppuun saakka, johon mennessä Muurmannin rannalle ja Venäjän Lappiin oli syntynyt kymmeniä suomalaissiirtolaisten ja heidän jälkeläistensä asuttamia kyliä. Neuvostoliiton 1930-luvun poliittisten vainojen ja vuoden 1940 pakkosiirtojen seurauksena niemimaan suomalainen yhteisö yksinkertaisesti katosi ja lakkasi olemasta. Luento käsittelee kuolansuomalaisten historiaa vuosina 1858–1940.

Sari Karjalainen: **”Heitä nyt kylmille kotosi, asuinmaasi autiaksi” Vienalaisten muutto Petsamon alueelle**

Petsamon alueelle muutti 1860-luvulta lähtien useita karjalaisperheitä eri puolilta Vienaä. Karjalaiset perustivat ainakin kaksi kylää. Myös Vienanmeren pomorikylistä muutettiin Kuolaan. Syitä muuttoon oli monia ja sitä helpotettiin keisarin ukaasilla. Esityksessä käsitellään muuton lähtöalueita ja syitä.

Itä-Karjala

Santeri Palviainen: **Muuttoliikkeitä Aunuksesta**

Esityksessä syvennytään muuttoliikkeeseen Aunuksen Karjalaan/-sta Suomen vuoden 1939 mukaisten rajojen alueelle/-lta. Esitys keskittyy muuttajien eri tyypeihin (mm. avioliitot, sotilaskarkurit, uudisasutus, työperäinen muutto yms.) eri aikoina sekä minkälaisella lähdeaineistolla eri ryhmien tutkimusta pystyy edistämään.

Seija Jalagin: **Heimopakolaisten jäljet Suomessa ja Ruotsissa: Lähteitä tutkimukseen**

Venäjän vallankumouksen jälkeisinä vuosina 1917–1922 Itä-Karjalasta ja Inkerin alueelta tuli Suomeen noin 20 000 suomensukuista heimopakolaista. Tuhannet myös palasivat kotikonnuilleen Neuvosto-Venäjälle. Jatkosodan loppuvaiheessa kesällä ja syksyllä 1944 Suomeen siirtyi lähes 2 000 itäkarjalaista. Suomesta puolestaan pakeni Ruotsiin tuhansia itäkarjalaisia ja inkeriläisiä vuosina 1944–1948. Luennossa kartoitetaan, millaisia jälkiä pakolaisista on jäänyt arkistoihin Suomessa ja Ruotsissa. Koska pakolaisuus ja Neuvostoliiton ja Suomen välinen

tiukka rajapolitiikka katkaisi sukusiteitä ja perheet hajosivat jopa usean valtion alueelle, tiedot lähdeaineistoista voivat kiinnostaa niitä, jotka edelleen etsivät tietoa sukulaistensa vaiheista.

Samppa Rohkimainen: Pistojärven Suvannon kylän asukkaiden vaiheita viime vuosisadan murrosvaiheissa

Esitelmässä käsitellään vienankarjalaisen Pistojärven Suvannon kylän asukkaiden vaiheita viime vuosisadan murrosvaiheissa. Niihin kuuluu Itä-Karjalan kansannousu sekä talvi- ja jatkosodan aika. Jatkosodan loppuvaiheessa Suvannon asukkaita siirrettiin Suomeen - osa heistä asettui Suomeen, osa lähti Ruotsiin ja osa palasi Neuvostoliittoon. Esitelmässä käydään läpi Pohjois-Vienan alueen sukututkimuksen kannalta keskeisiä arkistolähteitä sekä esitellään laajaa haastattelumateriaalia.

Ella Karttimo: Kainuun vienalaishylät: muuttoliikettä ja yhteydenpitoa yli rajan

Hietajärven, Kuivajärven ja Rimmin kylät Suomussalmella ja Kuhmossa saivat alkunsa 1700-luvun loppupuolella ja jäivät historian käännteissä Suomen puolelle edustamaan ainutlaatuista vienankarjalaista kulttuuriympäristöä. Esityksessä on tietoa, tarinoita ja kuvia Kainuun vienalaishyläiden asukkaiden liikkeistä ja yhteyksistä omaan sukuun yli rajan.

Tutustu esitelmöitsijöihin Seuran kotisivuilla!

ILLALLINEN

Tapahtuman juhlaillallinen järjestetään lauantaina 25.3.2023. Illallinen pidetään De Gamlas Hem -ravintolassa (Kirkkokatu 54, 90120 Oulu). Lisätietoja illallisesta ja illalliskortin varaamisesta julkaistaan tammikuussa 2023.

VARAA HOTELLIMAJOITUS OULUSTA

Voit varata Suku 2023 -tapahtuman ajaksi 25.-26.3.2023 hotellihuoneen Scandic Oulu City -hotellista (Saaristonkatu 4, 90100 Oulu) sopimushintaan 104 € yhden hengen huone / vuorokausi ja 124 € kahden hengen huone / vuorokausi (huonetyyppi Standard). Huoneet ovat varattavissa 11.3.2023 mennessä tai hotellin varaustilanteen mukaan.

Jokainen majoittuja varaa huoneensa itse täältä. Varaukset voi tehdä varaustunnuksella BSUO250323 myös puhelimitse tai sähköpostitse hotellin yhteystietoja käyttäen.

Hotellin yhteystiedot

Scandic Oulu City

Saaristonkatu 4

90100 OULU

Puhelinnumero: +358 300 308464

Sähköposti: oulucity@scandichotels.com

Lestijokiseudun Sukututkijat ry – Aktiivinen yhdistys Keski- Pohjanmaan jokilaaksosta

Vuonna 2002, nykyisin Vantaan kaupunginarkiston johtajana toimiva, Toholammilla syntynyt Arto Hautala oli saanut painosta vuosien tutkimustyönsä hedelmän, yli 600-sivuisen kirjan, *Lampin ja Lestin suvut 1684–1900*.

Kahdeksan vuotta aiemmin oli ilmestynyt Hautalan ensimmäinen sukukirja, sekin lähes 600 sivuinen, *Lahnalampisia Toholammilta. Talollinen lautamies Erkki Laurinpoika ja Maria Tuomaantyttären jälkeläiset*. Elettiin aikaa ennen digitoituja lähteitä ja suuri määrä tutkimustyöhön käytettyjä Hautalan hankimia mikrokortteja ja muuta materiaalia etsi sijoituspaikkaa ja uusia käyttäjiä. Tästä syntyi Hautalan ajatuksissa idea sukututkimusyhdistyksen perustamisesta Lestijokiseudulle, Keski-Pohjanmaalle.

Alueelta oli lähtöisin myös kaksi muuta ansioitunutta sukututkijaa, Matti Heiniemi ja Paavo Hanhisalo. Heiniemi oli lähtöisin Toholammin naapuripitäjästä Kannuksesta. Hän asui tuolloin Espoossa, toimien tulliyli-tarkastajana Helsingissä. Hänen laaja sukukirjansa *Ne rannan tuomet pihlajat. Heiniemi ja heiniemeläiset viidellä vuosisadalla* oli valittu Suomen Sukututkimusseuran Vuoden Sukukirjaksi vuonna 1995 ja hän oli myös Sukututkimusseuran tutkijajäsen.

Kolmas valtakunnallisestikin tunnettu sukututkija, Paavo Hanhisalo oli myös lähtöisin Keski-Pohjanmaalta, Lohtajalta. Hän oli tehnyt työuransa 1970-luvulta alkaen, pääosin silloisen Valtionarkiston palveluksessa, toimien viimeiset vuodet ylitarkastajana Kansallisarkistossa. Vuonna 2001 Hanhisalo oli palannut Helsingistä juurilleen Lohtajalle ja jättäytynyt yrittäjäksi perustaen yhdessä Matti Heiniemen kanssa 10 virran kansa -nimisen sukututkimustoimiston. Kaikilla mie-

hillä oli edelleen vahvat siteet Keski-Pohjanmaalle ja Lestijokiseudulle.

Heiniemi ja Hanhisalo innostuivat myös Arto Hautalan ideasta ja niin sai alkunsa, näiden kolmen H:n perustamana Lestijokiseudun sukututkijat ry. Perustamiskokous pidettiin Kannuksen kaupungin valtuustosalissa helatorstaina 2005. Yhdistyksen kotipaikaksi valikoitui Kannus ja siihen kuului alusta saakka seitsemän, ennen kuntaliitoksia itsenäisenä ollutta pitäjää: Himanka, Kannus, Kälviä, Lestijärvi, Lohtaja, Toholampi ja Ullava. Paavo Hanhisalosta tuli, ainoana alueella asuvana perustajana yhdistyksen itseoikeutettu puheenjohtaja, joka myös hoiti yhdistyksen

Historioitsija Teemu Keskisarjan luentotilaisuus Keski-Pohjanmaan kansanopiston auditoriossa vuonna 2018. Kuva: Jukka Mansikkamäki.

perustamisen käytännön järjestelyt. Yhdistyksen tarkoituksiksi määrittyi suku- ja perinnetietouden tutkiminen ja tallentaminen, sekä toimiminen näiden harrastajien yhteisönä. Lestijokiseudun sukututkijat ry:lle valittiin järjestäytymiskokouksessa kymmenenhenkinen johtokunta. Tämä jäsenmäärä on vuosien mittaan vakiintunut johtokunnan kooksi, vaikka säännöt mahdollistavat muitakin vaihtoehtoja.

Paavo Hanhisalo koki jo alkuvuosina toimintansa yhdistyksen puheenjohtajana haastavaksi, koska hän vietti talvet Fuengirolassa, vieden sielläkin sukututkimusharrastusta eteenpäin Sofia-opiston kautta. Vuonna 2008 hän jätti puheenjohtajan toimen ja uudeksi puheenjohtajaksi valittiin aiemmin sihteerinä toiminut Raija Koski. Sihteeriksi valittiin Reetta Kolppanen. Hanhisalo jatkoi johtokunnassa vielä vuoteen 2011 saakka.

Perustamisen jälkeen yhdistyksen toiminta pyörähti käyntiin heti aktiivisesti. Kiinnostuneita jäseniä liittyi jo perustamiskokouksessa sekä yhdistyksen toiminta-alueelta,

että kauempaa. Yhdistävänä tekijänä olivat juuret Lestijokiseudulla ja kiinnostus tutkimukseen ja perinteen tallentamiseen. Arto Hautala lahjoitti sukututkimusaineistonsa yhdistyksen käyttöön ja sen lisäksi jonkin verran kirjallisuutta, jota on lisätty vuosien myötä. Jäsenten lainattavissa olevaa aineistoa on säilytetty jo vuosia Kannuksen entisöidyn pappilan kirjastohuoneessa, jossa myös yhdistyksen johtokunta pääosin kokoontuu.

Toimintaa on ollut vuosien mittaan monenlaista. Seminaarien luennoitsijoista voisi nostaa esiin Jouni Korkeasaaren Siirtolaisuusinstituutista ja historioitsija Teemu Keskisarjan, jonka luento vuoden 1918 tapahtumista alueellamme keräsi 200 paikkaisen Keski-Pohjanmaan kansanopiston suuren auditorion Kälviällä ääriään myöten täyteen. Yhdistyksen vakiintunutta toimintaa ovat olleet myös kesäkauden opastetut kierrokset alueen hautausmailla, sekä kyläkierrokset, joissa alueen eri kylien historiaa ja asutusta ovat esitelleet paikalliset oppaat. Syksyisin on järjestetty ns. Sukukamareja vaihdellen

Lestijokiseudun sukututkijat ry:n jäseniä Suomen Sukututkimusseuran 100-vuotis juhlaillallisella Helsingin Ritarihuoneella 2017. Kuva: Anneli Jääteenmäki.

eri paikkakunnilla. Niihin on ennalta valmistellun alustuksen jälkeen kokoonnuttu keskustelemaan jonkin erityisen teeman tai läheaineiston ympärille.

Vuosien mittaan on myös tehty tutustumis- ja opintoretkiä sekä lähiseudulle, että kauemmaksikin. Arkistopaikkakunnista ovat tulleet tutuksi Vaasa, Turku, Jyväskylä ja Helsinki. Vuotuisilla valtakunnallisilla sukututkimuspäivillä on vierailtu lähes säännöllisesti. Nämä retket ovat olleet osallistujille paitsi oppimistapahtumia, myös merkittävä yhteisöllisyyden vahvistaja osallistujien kesken. Retkien yhteydessä on tullut myös hyviä ja mielenkiintoisia kohtaamisia ympäri Suomen.

Heti toiminnan alusta saakka Lestijokiseudun sukututkijat ry on toiminut myös yhteistyössä alueen muiden samanhenkisten yhdistysten kanssa. Eri paikkakuntien kotiseutuyhdistykset ovat olleet luontevin yhteistyökumppani, vaikka samalla on pyritty pitämään kirkkaana mielessä ajatus toiminnan sukututkimuksellisesta näkökulmasta.

Jäsenmäärä on pysynyt alkuvuosien jälkeen kohtalaisen vakiona. Yhdistykseen kuuluu nykyisin noin 60 jäsentä. Jäseniä on toki toiminta-aikana jäänyt pois lähin-

nä ikääntymisen tai kuoleman kautta, mutta myös uusia, innokkaita jäseniä on saatu joukkoon. Sukututkimusharrastus on viime vuosina lisääntynyt ja levinnyt digitalisaation ja DNA tutkimuksen kautta myös nuorempiin ikäluokkiin. Nämä, eteenkin alueen sukututkimuskurssien kautta harrastukseen mukaan tulleet, ovat usein liittyneet myös yhdistyksen toimintaan. Vuonna 2021 saimme päätökseen yhdistyksen vanhentuneiden kotisivujen uusimisen. Tämän jälkeen toiminnasta tiedottaminen ja yhdistyksen näkyvyys parainivat merkittävästi.

Mitä sitten kuuluu tälle pienelle, mutta ketterälle yhdistyksellemme tänään, 17 vuotta perustamisensa jälkeen. Miten yhdistyksen perustajien visio yhdistyksen tarkoituksesta ja toiminnasta on toteutunut. Kaksi heistä, Paavo Hanhisalo ja Matti Heiniemi ovat jo edesmenneet, joten voimme kysyä asiaa vain Arto Hautalalta.

"Visio on mielestäni toiminut ihan hyvin. Toiminta on säännöllistä ja jatkuvaa, ja monet ovat innostuneet tutkimaan sukujaan. Yhdistys on myös auttanut syventämään osaamista, jolloin tutkimisesta on tullut laadukkaampaa. Useampi henkilö on saanut

Lämminhenkinen Sukukamari-tilaisuus Lucina Hagmanin syntymäkodissa Kälviällä. Kuva: Jukka Mansikkamäki.

julkaistua kirjansa, mikä ei ilman yhdistystä olisi varmaan toteutunut ainakaan näin nopeasti. Ekskursiot eri paikkoihin ja paikalliset sukututkimukseenkin liittyvät tapahtumat, kuten hautausmaakierrot ovat kiinnostaneet enemmän ja tietoa on tullut lisää. Yhdistys on myös yhdistänyt paikallisia ja ulkopaikkakuntalaisia ihan kiitettävästi.” Näin siis kommentoi asiaa Vantaan kaupunginarkiston johtaja Arto Hautala marraskuussa 2022.

Reilun kahden vuoden kuluttua Lestijokiseudun sukututkijat ry täyttää 20 vuotta. Olemme pienellä budjetilla toimiva yhdistys. Olemme kuitenkin pystyneet tarjoamaan jäsenillemme säännöllistä ja monipuolista ohjelmaa, opastusta, virkistystä ja yhteisöl-

lisyyttä, unohtamatta keskeistä toiminta-ajatusamme. Olemme myös mielestämme pysyneet hyvin ajan tasalla sukututkimuksen kehittyessä ja lähdeaineiston saavutettavuuden parantuessa ja muuttuessa huimasti toimintamme aikana.

Toivomme voivamme myös tulevaisuudessa tarjota jäsenillemme ajantasaista ja innostavaa toimintaa ja opastusta ja olla yhteisöllinen foorumi kaikille alueemme suvuis- ja sukututkimuksesta kiinnostuneille.

Tutustu myös [verkkosivuihimme](#) ja [Facebook-sivuun!](#)

Raija Koski

Mikko Kleemola kertoo

Toholampilainen, eläkkeellä oleva opettaja Mikko Kleemola on ollut yhdistyksen johtokunnassa mukana vuodesta 2013. Kysyttäessä hänen ajatuksiaan sukututkimuksen ja Lestijokiseudun sukututkijoiden merkityksestä, sekä siitä, mikä sai hänet innostumaan sukututkimuksesta ja yhdistyksen toiminnasta, Mikko Kleemola kertoo näin.

"Itsemme ulkopuolelta tulevat toisten aloitteet, kutsut tai muut vastaavat ovat tervetulleita yllätyksiä, jotka laajentavat omaa elinpiiriämme ja rikastuttavat jokapäiväistä elämää. Lapsuuteeni kuului vahvasti Lestijokilaakson maisema. Himangalta Toholammille asti asutus ja viljely on asettunut nauhamaisesti joen molemmille puolille. Äitini sokea setä vieraili usein lapsuuskodissani. Erään vierailun päätteeksi saattelin häntä linja-autopysäkille, toimien hänen silminään. Kävellessämme kylätietä tämä Jaakko-setä aina välillä kyseli, kenen talon kohdalla olemme menossa ja kertoi menneitä tapahtumia kyseiseen taloon liittyen. Tuolloin, yli 60 vuotta sitten sain kokea hänen kauttaan sellaisia asioita, jotka myöhemmin vaikuttivat siihen, että kohdallani kiinnostus menneisiin asioihin on jäänyt pysyväksi.

Tekniikan ihmisenä koen tekeväni jotain pehmeämpää, kun tartun aineistoon, joka vaatii lähes valkoiset käsineet ja hellät otteet. Vanhat asiakirjat tai valokuvat saavat ajan unohtumaan. Yhdistämällä nuo kaksi lähdeä mielessään, henkilön saa elämään ja ajatuksissa hänestä tulee ystävä, läheisempi sukulainen kuin mitä todellisuudessa onkaan. Ei tarvitse kuin kirjoittaa hänen tarinansa muistiin. Ja tiedän, että tarinoille löytyy aina myös lukijoita.

Lestijokiseudun sukututkijoiden toimintaan ja johtokuntaan minut ohjasi oma sukulaiseni. Hän ilmoitti jäävänsä pois johtokunnan toiminnasta ja tarjosi paikkaansa minulle. Hänen kanssaan käydyt keskustelut yhdistyksen toiminnasta ja omista sukulaisistamme olivat tavallaan avanneet jo ovia tulevaan. En epäröinyt päätöstäni, vaan sovimme puhelinkeskustelussa, meneväni hänen paikalleen, mikäli yhdistyksen vuosikokous niin päättäisi. Työpaikallani olin tottunut rentoon ja ei niin kovin muodolliseen tai jäykkään hierarkiaan. Toiminnan uudessa yhteisössä odotin olevan samansuuntaista ja näin on myös käynyt. Tiedostin myös sen asian, että voisin saada yhdistyksestä vertaistukea ja apua omaan sukututkimukseeni.

Olen yhdistyksen toiminnan kautta saanut uusia ystäviä. Lestijokiseudun muiden pitäjien erilaiset toiminnot ja toimintatavat ovat tulleet lähemmäksi. Erilaisissa tapahtumissa on ajatusten vaihtoa ja tiedonsiirtoa. Meidän yhdistyksessämme on hyväksi todettu sellainen käytäntö, että kaikki halukkaat osallistuvat tapahtumien järjestämiseen ja organisoimiseen.

Valtakunnalliset Sukututkimuspäivät, erilaiset seminaarit tai luennot, hautausmaakierrokset osaavien oppaiden avustamana, kokoukset luonnossa, jossa tarjolla nokipannukahvit ja makkaran paistoa, museokierrokset, historiaan liittyvät teatteri- ja oopperaesitykset, sekä Sukukamari- tapahtumat. Tätä kaikkea on tarjolla meidän toiminnassamme. Itse koen olleeni enemmän saajana kuin antajana."

Paikallisten sukututkimusyhdistysten yhteistyöstä

Talvella 2021 Vantaan Seudun Sukututkijat ja Lahden Seudun Sukututkijat aloittivat keskustelut yhteistyöstä yhdistysten välillä. Asiasta kerrottiin *Jalmarin* helmikuun numerossa viime vuonna.

Kokemukset yhteistyöstä olivat niin positiivisia, että kokeilua päätettiin laajentaa myös muihin Suomen sukututkimusyhdistyksiin. Pandemian aikana opitut etäyhteyskäytännöt tekivät tämän mahdolliseksi.

Ensimmäinen yhteistyöpalaveri pidettiin 24.3.2021 ja paikalla oli edustajia kymmenestä eri yhdistyksestä. Heti ensimmäisessä kokouksessa kävi selväksi, että yhdistykset ovat kiinnostuneet yhteistyöstä ja valmiita myös panostamaan siihen käytännössä, vaikka emme vielä tiedeetkään mitä se voisi konkreettisesti tarkoittaa. Kokouksessa jokainen yhdistys esitteli toimintamuotojaan ja pandemian mukanaan tuomia haasteita. Samalla tunnistettiin, että yhteistoimintaa voitaisiin hyödyntää koulutus- ja luentotilaisuuksien järjestämisessä, hyväksi havaittujen käytäntöjen jakamisessa sekä jäsenten hankkimisessa.

Aluksi yhteistyöpalaveri järjestettiin joka kuukausi, mutta tänä vuonna kokoontumisia on järjestetty kaksi kertaa kevätkaudella ja kerran syyskaudella. Seuraava yhteistyötapaaminen on 24.11. virtuaalikokouksena. Keskusteluissa paikallisyhdistykset ovat kertoneet ajankohtaisista kuulumisista ja yhdessä on ideoitu tulevia yhteistoiminnan muotoja. Kuluneen puolentoista vuoden aikana yhteistyöhön osallistuvien paikallisyhdistysten määrä on kasvanut jo kahteenkymmeneen. Yhdistyksiä on Vantaalta Kemiin ja Porista Joensuuhun.

Tärkeimmäksi ja konkreettisimmaksi toiminnan muodoksi on kehittynyt yhteisten tilaisuuksien järjestäminen. Tämä on näkynyt esimerkiksi teemailloissa, joissa yksi paikal-

lisyhdistys on järjestänyt muita kiinnostavan luennon ja muut yhdistykset ovat päässeet osallistumaan verkon välityksellä. Aiheet ovat vaihdelleet viipurilaisten sukujen tutkimisesta hakemistojen rakentamiseen SSHY:n kuvatietokantaan ja Savon tuomiokirjatielokanan esittelystä esitykseen piikojen ja renkien pätkätöistä. Kaikki tällaiset tilaisuudet ovat olleet osallistujille maksuttomia.

Tämän lisäksi yhteistyö on mahdollistanut myös maksullisten tapahtumien järjestämisen, jossa kaksi tai useampi yhdistys on vastannut järjestelykustannuksista yhdessä ja näin yksittäisen yhdistyksen kustannukset on saatu alhaisemmiksi. Tällä tavalla on järjestetty esimerkiksi tilaisuuksia Savon historiasta ja vanhojen käsialojen tutkimisesta.

Yhteisten tilaisuuksien lisäksi on perustettu erillinen ryhmä yhteistoiminnan kehittämiseksi jäsenlehtien toimittamisessa. Tällä tavoin esimerkiksi mielenkiintoiset sukututkimusartikkelit voidaan julkaista useamman yhdistyksen julkaisussa ja näin jutuille saada suurempi lukijakunta.

Yhteistoimintaan osallistuvien yhdistysten palaute on ollut hyvin positiivista, Salon seudun sukututkijoiden Martti Attila sanoin ”Sukututkijoita kiinnostavien luentojen tarjonta, varsinkin jakamalla niiden kustannuksia, on parantanut selvästi paikallisen yhdistyksen palvelua omille jäsenilleen. Vertaistukea on ollut tarjolla monin tavoin, esimerkiksi julkaisutoimintaan ja etätilaisuuksiin liittyen.

”Merja Vihanto Varkauden seudun sukututkijoista näkee yhteistyön tärkeänä pienten paikallisyhdistysten kannalta: ”Sukututkimusyhdistysten yhteistyö on mahdollistanut monipuolisten, laadukkaiden koulutusten tarjoamisen jäsenistölle, mitä pieni yhdistys ei olisi yksin pystynyt järjestämään. Kun ti-

laisuuksiin osallistuu useampi yhdistys, niin kustannukset saadaan pysymään kohtuullisina.

”Anita Kinanen Pohjois-Kymen sukututkijoista arvostaa yhteistyön mukanaan tuottama verkostoitumista: ”meidän nuorehko, vasta nelisen vuotta toiminut yhdistyksemme on saanut verkostoyhteistyön kautta useita vinkkejä oman toimintansa vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen alueellamme.”

Yhteistoimintaa osallistuvien yhdistysten osallistumista ei ole rajattu mitenkään. Kaikki halukkaat yhdistykset ovat tervetulleita osallistumaan ja alkuun pääse laittamalla sähköpostia Arille ja Riitalle.

Ari Vesalainen ja Riitta Kokko-Parikka

SEURA ETSII VAPAAEHTOISIA INDEKSOIJIA

Suomen Sukututkimusseura etsii vapaaehtoisia indeksoimaan Lumi-joen, Savitaipaleen ja Viipurin kaupungin henkikirjoja. Indeksoinnissa henkikirjoista kirjataan ennalta määritellyt tiedot Excel-tiedostoon. Vapaaehtoiset ohjeistetaan ja perehdytetään tehtävään. Indeksointiaineistoa tullaan käyttämään pohja-aineistona verkkopalvelussa, joka julkaistaan alkuvuodesta 2023.

Mikäli olet kiinnostunut vapaaehtoisesta indeksoinnista, jätä vapaamuotoinen viesti Seuran verkkopalveluasiantuntijalle osoitteeseen mikko.kuitula@genealogia.fi.

Talonpoikien liikkuvuus, osa 3

Verotuksen ja kirkon lähteet antavat sukututkijalle kuvan maalaisyhteisöstä, jossa ihmiset pysyivät paikoillaan. Korkeintaan muutettiin asuin- tai palveluspaikkaa lähialueilla. Tuomiokirjat antavat monipuolisemman kuvan esivanhempien liikkumisesta.

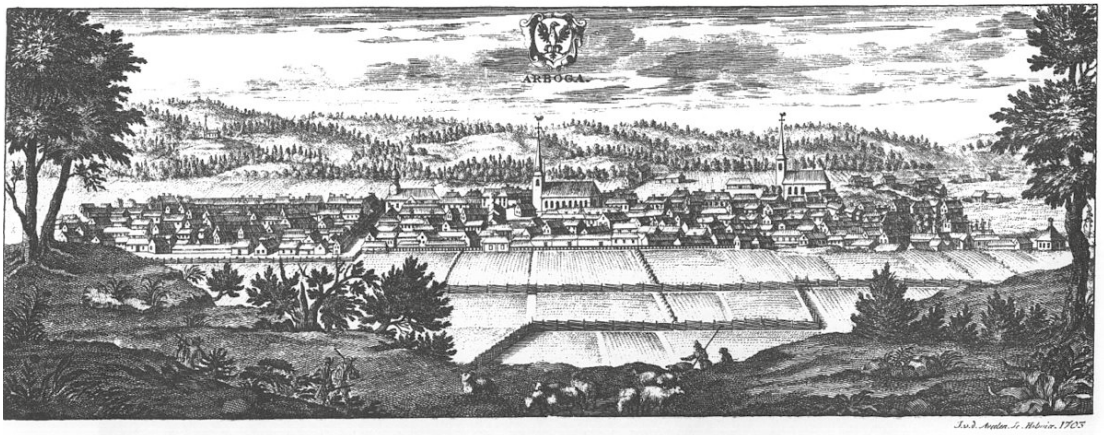
Esimerkiksi olen ottanut Turun hallinnolliseen, kirkolliseen ja markkina-alueeseen kuuluneen Loimaan pitäjän tuomiokirjat 1500-luvulta 1700-luvulle. Käyttämäni oikeusjutut käsittelevät tuomiokirjoissa yleisesti esiintyviä matkustamisen syitä.

VIERAISIIIN PITÄJIIN

Muutot kotipaikkakunnalta kuuluivat jokapäiväiseen todellisuuteen. Kruunu ja kirkko valvoivat ja sääntelivät kuitenkin tarkoin tätä muutto-oikeutta. Tilojen väistyvien perillisten muutoista kertovat tuomiokirjat, ja niissä on säilynyt joitakin tietoja jo 1500-luvulla tapahtuneista muutoista. Marraskuussa 1639 oikeuden eteen tuli Arbogan kaupungin asukas Johan Persson ja hänellä oli mukanaan kaupungin sinetillä 30.8.1639 vahvistettu kirje. Sen mukaan hänen isänsä, Arbogan entinen pormestari Per Simonsson, oli valtuuttanut hänet hakemaan Perin äidin Elin Jönsdotterin perintöä Vähänperän Frans Pytyltä, joka oli Elinin veljen pojanpoika.

Onkijoen Gabriel Ala-Hollo muutti Loimaalle Urjalasta ja piti yhteyttä sinne jääneisiin sukulaisiinsa. Syksyllä 1742 Kojonperän Erik Somiska vaati häneltä suurta summaa rahaa. Ne hän oli menettänyt, kun oli suostunut kosiomatkalle Urjalan Salmen kylään, jossa Gabrielin sisaruksen tytär Martta Johansdotter asui. Tällä matkalla Gabriel oli toiminut puhemiehenä. Erik kertoi suostuneensa matkalle vain katsastaakseen tytön ja ottaakseen selvää, halusiko tämä hänet miehekseen. Somiska ei kelvannut tytölle, mutta Gabriel piti kihlajaisrahat.

Myös palvelusväen liikkeistä ja kotipaikoista on säilynyt tietoa tuomiokirjoissa. Jämsäläinen talollisen Henrik Larssonin sisar Elin palveli 1630-luvulla Majanojan Johan Juonikkaalla. Johanin mukaan Elin oli ollut hänellä piikana lähes vuoden. Johan oli vienyt sitten Elinin Turkuun. Piika oli palvellut sittemmin jossakin meren rannalla ja kuollut siellä.

Arboga. Erik Dahlberg 1715, *Suecia antiqua et hodierna*. Wikimedia Commons.

MARKKINAHUMUA

Maaseudulta käytiin ahkerasti oman kauppa-alueen markkinoilla. Markkinamatkoilla viivytettiin jopa viikkoja. Joskus käräjillä jouduttiin toteamaan, ettei niitä voitu istua, sillä valtaosa juttujen osallisista oli matkustanut markkinoille. Liiallinen markkinahumu saattoi koitua myös kohtalokkaaksi. Tuotteiden myynnistä saatu hyöty menetettiin ja jopa henki joutui alttiiksi. Loimaan kappalainen Henrik Laevonius kirjoitti Turun tuomiokapitulille, että Kauhanojan Thomas Sipilän kuolema tuli tutkia. Asiaa selvitettiin Loimaan käräjillä syyskuussa 1752.

Thomas oli ollut yhdessä muiden Loimaan isäntien kanssa markkinoilla Turussa ja takaisin oli tultu kärrykolonnassa. Thomas oli maistellut miestä väkevämpää ja paluumatkalla Maarian Virusmäen kylässä isännät

ryhtyivät kilpa-ajoon. Thomas oli ohittanut naapurinsa Thomas Marttilan kärryt kovaa vauhtia ja hänen pyöränsä oli mennyt tämän akselin päälle. Kärryt ja hevonen kaatuivat ja Thomas jäi hevosen alle. Hän kuoli kaksi päivää myöhemmin.

Hanhikosken Henrik Mickelssonin vaimo Karin Henriksdotter oli helmikuussa 1723 Naantalin markkinoilla Kurittulan talollisen-leski Lisa Mikolan kanssa. Sieltä he olivat matkanneet Turkuun, jossa he olivat jääneet tulliportille. Karin oli huolehtinut Lisan reestä sillä aikaa, kun tämä oli toimittanut asiansa kaupungissa. Liisa oli luvannut tehdä saman Karinin reelle tämän mennessä vuorostaan kaupunkiin. Lisa oli kuitenkin jatkanut matkaansa, ja siksi Karin oli menettänyt varkaalle kuuden taalarin ploatun.

Veli Pekka Toropainen

Onko kirjasi Vuoden Sukukirja 2022?

Vuoden Sukukirja-kilpailuun voi ilmoittaa vuonna 2022 ilmestyneen sukukirja, josta toimitetaan yksi kappale tammikuun 2023 loppuun mennessä Suomen Sukututkimusseuran käsikirjastoon.

Lue lisää genealogia.fi/vuoden-sukukirja

Marraskuun kuukausikahvien aiheena oli SukuTopoteekki

Suomen Sukututkimusseuran verkkopalveluasiantuntija Mikko Kuitula kertoi osallistujille Seuran uudesta verkkopalvelusta, joka on nimeltään SukuTopoteekki. Topoteekki on kotiseutu- tai harrastusyhteistyöpiirin verkkoarkisto.

Topoteekin tarkoitus on tarjota historiallista perintöä kaikkien saataville verkkoon, ja myös toimia materiaalin pitkäaikaissäilyttäjänä. Topoteekkeja on olemassa globaalilla tasolla lähinnä Euroopassa, mutta myös Suomesta löytyy muutama julkinen topoteekki-projekti.

Tällä hetkellä suomalaiset topoteekit ovat suurimmaksi osaksi paikkakuntasidonnaisia. Esimerkiksi Sievin kunnalla on oma topoteekki. Sievin topoteekkia selaamalla saa hyvän käsityksen siitä, millaista sisältöä topoteekkiin on mahdollista lisätä. SukuTopoteekin alkuvaiheessa Seura keskittyy kuitenkin pelkän valokuva-aineiston kartuttamiseen.

Suomen Sukututkimusseura julkistaa SukuTopoteekin vuoden 2023 alussa. Pilottiaineistona SukuTopoteekissa julkaistaan Seuran hallussa olevan Picture Gallery – Life and Times of Finnish Emigrants -kokoelman suomalaisia siirtolaisia koskeva kuva-aineisto, joka käsittää noin 1 500 valokuvaa. SukuTopoteekin julkaisemisen jälkeen Seura alkaa vastaanottaa valokuva-aineistoja kaikilta, jotka haluavat luovuttaa materiaalia Sukutopoteekkiin. SukuTopoteekki tulee olemaan kaikille vapaasti käytettävissä oleva avoin palvelu.

Kuka tahansa voi luovuttaa valokuvia SukuTopoteekkiin pitkäaikaissäilytettäväksi ja palvelussa julkaistavaksi. Aineiston pitkäaikaissäilytykseen liittyen Seura tulee teemmään yhteistyötä Kansallisarkiston kanssa. Valokuvia voi luovuttaa kuvateksteillä tai

ilman. SukuTopoteekissa on mahdollista käydä etsimässä ja tunnistamassa kuvissa esiintyviä henkilöitä. Kaikki palveluun luovutettavat kuvat ovat lähtökohtaisesti kaikkien käytössä ja nähtävillä, eli valokuva-aineiston luovuttajan on annettava kuvilleen vähintään tallennus- sekä esitysoikeus. Aineiston luovuttamiseen liittyvät ohjeet julkaistaan Seuran sivuilla myöhemmin.

Keskustelua herätti erityisesti valokuvien skannaaminen palvelussa käytettäväksi. Skannaaminen aiheuttaa jonkin verran rajoituksia valokuva-aineiston luovuttamiseen liittyen. Seura hankkii toimitilaansa valokuvaskannerin, jonka avulla valokuvista saadaan otettua tarpeeksi hyvälaatuiset digitaaliset kopiot SukuTopoteekkia varten.

Valokuvaskannereita löytyy myös muista hyvin varustelluista kirjastoista. Seura mahdollisesti järjestää tulevaisuudessa esimerkiksi skannaustalkoita, ja yhteistyötä muiden seurojen sekä paikallisyhdistysten kanssa aineiston kerryttämiseksi. Ohje skannaamiseen sekä indeksointiin liittyen julkaistaan myöhemmin Suomen Sukututkimusseuran verkkosivuilla. SukuTopoteekkiin liittyvät kysymykset ja tiedustelut voi osoittaa Seuran verkkopalveluasiantuntijalle Mikko Kuitulalle. Hänen yhteystietonsa löytyvät täältä.

Seuraavat Hyvän Seuran kuukausikahvit pidetään torstaina 26.1.2023, aiheena on Brages Pressarkiv ja vieraana arkistonhoitaja Mona Rautelin. Tervetuloa!

Hyvän Seuran kuukausikahvit

Hyvän Seuran kuukausikahvit on Suomen Sukututkimusseuran verkossa järjestettävä kaikille sukuharrastajille avoin ja maksuton tilaisuus, jossa keskustellaan sukututkimukseen liittyvistä aiheista. Jokaisella tapaamiskerralla on uusi vierailija ja teema. Kahveilla on tarkoituksena saada aikaan keskustelua ja ajatustenvaihtoa osallistujien kesken.

OSALLISTUMINEN KUUKAUSIKAHVEILLE

Kuukausikahveille kokoonnutaan tammi–toukokuussa ja elo–marraskuussa etäyhteydellä Zoom-palvelussa kuukauden viimeisenä torstaina kello 17.00–18.00. Tilaisuuksia ei tallenneta, joten ne eivät ole katseltavissa jälkikäteen. Kuukausikahveille osallistuminen on kaikille vapaa ja maksuton. Kahveille ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Suora osallistumislinkki julkaistaan ennakkoon [Seuran verkkosivuilla](#) sekä kahvien Facebook-tapahtumissa. Erillistä osallistumislinkkiä ei lähetetä. Kuukausikahvien vetäjänä toimii Seuran asiakasneuvoja Noora Nikander, jolle voi lähettää ehdotuksia mahdollisista teemoista ja vierailijoista.

KUUKAUSIKAHVIT KEVÄTKAUDELLA 2023

- Torstai 26.1.2023: **Brages Pressarkiv**, vieraana arkistonhoitaja Mona Rautelin
- Torstai 23.2.2023: **Karjalan Sivistysseura**, vieraina puheenjohtaja Eeva-Kaisa Linna ja hallituksen jäsen, sukututkimustoimikunnan puheenjohtaja Santeri Palviainen
- Torstai 30.3.2023: *ilmoitetaan myöhemmin*
- Torstai 27.4.2023 **Ulkoministeriön arkisto**, vieraana asiantuntija Sami Heino
- Torstai 25.5.2023: **Family Search**, vieraana tukiorganisaation Pohjoismaiden aluejohtaja Jarkko Metsätähti

Tule Hiski-tallentajaksi

Edistä suomalaista sukututkimusta

Lue lisää osoitteessa genealogia.fi/hiski

Jeremias Petri ja Kaarina Maununtytären sururunno

Ruotsin kuningattarena 87 päivää ollut Kaarina Maununtytär on ainoa Suomeen haudattu kruunupää. Hän eli viimeiset 35 vuotta elämästään Kangasalan Liuksialan kartanossa, jonka Juhana III läänitti hänelle Eerik XIV:n kuoleman jälkeen vuonna 1577.

Kaarina Maununtytär kuoli 61-vuotiaana Liuksialassa 13. syyskuuta 1612, mutta haudattiin Turun tuomiokirkkoon vasta puoli vuotta myöhemmin, 21. maaliskuuta 1613. Kaarina lepäsi mäntyarkussa, joka oli verhoiltu sekä ulko- että sisäpuolelta mustalla silkisametilla ja pehmustettu palttinalla. Hänet oli puettu mustaan samettiin ja paksuun ruskeaan kuviolliseen silkkiin. Jos hänellä oli koruja, niitä ei ainakaan vuonna 1867, jolloin arkku avattiin, enää löytynyt.

Kaarina Maununtytär laskettiin muurattuun hautaholviin Pyhän Laurentiuksen kappelin (nyk. Tottien kuori) alle. Entisen kuningattaren hautajaismenoista on säilynyt tietoja niukasti, mutta oletettavasti ne olivat juhlavat ja pitkäkestoiset. Se tiedetään, että hautajaisissa luettiin Jeremias Petri Parginsulanuksen kirjoittama latinankielinen sururunno, jossa oli 92 + 2 säettä.

Sururunno käännettiin ruotsiksi heti hautajaisten jälkeen. Pergamentille painettuja runoja pidettiin esillä tuomiokirkossa jonkin aikaa, mutta siirrettiin sitten samaan hautakappeliin arkun kanssa. Myöhemmin runoja säilytettiin kirkon sakastin lukitussa kaapissa, kunnes ne 1900-luvun alussa luovutettiin Kansallisarkistoon. Siellä ne joutuivat heti kadoksiin, kunnes löytyivät sattumalta vuonna 1996 neljään osaan taitettuna ”erästä unohtuneesta kansioista”.

Jeremias Petri Parginsulanuksen täytyi osata sujuvasti latinaa pystyäkseen kirjoittamaan pitkän riimitellyn latinankielisen hautajaisrunon. Se oli epäilemättä tilaustyö, jonka

Kaarina Maununtytär sarkofagi. Wikimedia Commons.

tekijäksi valittiin todennäköisesti jo aiemmin mainetta runoillaan saavuttanut henkilö. Kaarina Maununtytären hautajaisia seuraavana vuonna 1614 Jeremias Petri kirjoittautui Wittenbergin yliopistoon, mutta hänen myöhempiä vaiheitaan ei tunneta.

Joidenkin tietojen mukaan Jeremias Petri olisi toiminut Liuksialan kartanon saarnajana Kaarina Maununtytären kuoleman aikaan. Se on mahdollista, sillä kartanolla oli

Lasimaalaus *Kaarina Maununtytär luopuu vallasta*. Wikimedia Commons.

yksityiskappeli ja oma saarnaaja. Siinä tapauksessa Jeremias Petri olisi ollut jo valmis pappi lähtiessään opiskelemaan Wittenbergiin.

Kaarina Maununtyttären sururunon kirjoittajaksi mainitaan joskus virheellisesti Jeremiaan veli Johannes Petri Parginsulanus, sittemmin Walstenius (k. 1658). Hän oli Paraisten kappalainen (jo vuonna 1622), jonka jälkeen vuodesta 1634 Naantalista ja vuodesta 1640 Loimaan kirkkoherra. Hänen puolisonsa oli Anna Johanintytär Lithovia (k. 1674).

Jeremiaan ja Johanneksen isä Petrus Johannis (k. 1617) oli Paraisten kappalainen,

sittemmin kirkkoherra vuodesta 1584. Petrus Johannis allekirjoitti Uppsalan kokouksen päätöksen Turussa 19. kesäkuuta 1593. Hänen puolisonsa oli Karin Eliaantytär Esping (k. 1619).

Kaarina Maununtytär sai levätä 250 vuotta alkuperäisessä haudassaan, kunnes hänelle 1860-luvulla päätettiin hankkia arvokkaampi hauta. Sen suunnittelua varten asetettiin komitea, jonka puheenjohtaja oli kuvernööri, kreivi Carl Magnus Creutz. Ajatuksen sarkofagista esitti Turun linnansaarnaaja Adolf Lindman. Tarvittavat varat, 10 000 markkaa, saatiin kokoon lahjoituksilla ja kansalaiskeräyksellä.

Sarkofagin piirsi vt. lääninarkkitehti Theodor Decker (1838–1899) ja se veistettiin Amsterdamissa mustasta belgialaisesta marmorista. Jalustan teki turkulainen kivenhakkaaja Karl Gustaf Forsström (1829–1898), joka louhi kiven Turun Kerttulinmäestä. Sarkofagi sijoitettiin Kankaisten kuoriin, jonka alla ovat Horn- ja Kurck-sukujen hautaholvit. Kuorin lasimaalaukset teki ja kirkolle lahjoitti taitelija Wladimir Swertschkoff (1821–1888) vuonna 1870. Niistä tunnetuin on *Kaarina Maununtytär luopuu vallasta*.

Kaarina Maununtyttären arkku siirrettiin Tottien kuorin alta marmorisarkofagiin 27. elokuuta 1867. Tarunhohtoisen kuningattaren hauta on eräs Turun tuomiokirkon suosituimmista nähtävyyksistä, jota tullaan katsomaan Ruotsista asti.

Pirjo Terho

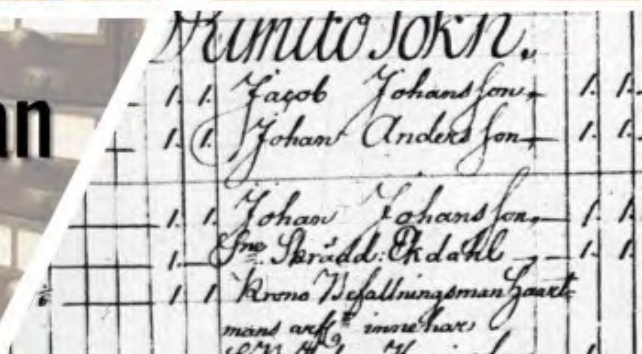

HEIKKI SÄRKÄN OPPAITA JOULUPAKETTIHINTAAN! Pukinkonttiin, omaksi iloksi tai sekä että Heikki Särkän mainioita ja hyödyllisiä oppaita ja sanastoja. Pakettiin kuuluvat 50 € (norm. 75 €) yhteishintaan: Sukututkijan käsialaopas (2021), Prästbevis (ruotsin- ja saksankielisten papintodistusten tulkintaopas) (2015) ja Latalalais-suomalainen sukututkimussanasto (2016).

Pakettitarjous on voimassa Sukututkijan verkkokaupassa vuoden 2022 loppuun asti.

Sukututkimusseuran koulutuspäivät

Suomen Sukututkimusseura on järjestänyt laadukkaita sukututkijoille suunnattuja koulutuspäiviä vuodesta 2014 lähtien. Koulutuspäivien aiheet käsittelevät sukututkimuksen lähdeaineistojen käyttöä, kulttuurihistoriaa ja kirjoittajakoulutusta. Seuran kaikkien etäyhteydellä järjestetyt koulutuspäivät tallennetaan ja ne tulevat viikon sisällä koulutuksen päättymisestä jäsenten vapaasti katseltaviksi Seuran videokirjastoon.

Seuran koulutuspäiviin ilmoittaudutaan [Sukututkijan verkkokaupassa](#). Koulutuksen ostamisen jälkeen saat sähköpostiisi vahvistusviestin, jossa on linkki tarkempiin osallistumisohjeisiin. Eteläkoulutusten osallistumislinkki löytyy ladattavasta tiedostosta. Mikäli sinulla on kysyttävää koulutuksista tai ongelmia osallistumisessa, voit lähettää viestin Seuran sähköpostiosoitteeseen seura@genealogia.fi.

OPI KÄYTTÄMÄÄN KIRKONKIRJOJA

Mitä ne kirkonkirjat oikein ovat? Miten sieltä löytää oikean henkilön? Kannattaako alkuperäisiä kirkonkirjoja edes tutkia? Tässä käytännönläheisessä etäkoulutuksessa opetellaan tekemään sukututkimusta kirkonkirjoista esimerkkien avulla. Koulutus keskittyy evankelisluterilaisten seurakuntien asiakirjoihin ja se soveltuu erityisesti sukututkimusta aloitteleville. Etäkoulutus koostuu kolmesta peräkkäisillä viikoilla pidettävistä Zoom-tapaamisesta. Osallistujilla on mahdollisuus esittää kouluttajalle aiheeseen liittyviä kysymyksiä.

- Aika: Tiistai 10.1., 17.1. ja 24.1.2023 klo 18.00–19.30
- Paikka: Zoom-etäyhteys
- Kouluttaja: FM Mervi Lampi on Hämeeseen arkistoitunut karjalainen sukututkija ja sukututkimusopettaja, joka on perehtynyt erityisesti arkisto- ja asiakirjalähteisiin. Hänellä on yli 20 vuoden kokemus sukututkimuksen opettamisesta, alkeista syventäviin kursseihin.
- [Ilmoittautuminen Sukututkijan verkkokaupassa](#)
- Ei osallistumismaksua
- Osallistuminen Zoomin välityksellä

ERILAISET TORPAT JA MONENLAISET TORPPARIT SUOMEN HISTORIASSA

"Alussa oli suo kuokka ja Jussi", näin alkaa Väinö Linnan fiktiivisen torppariperheen tarina. Torppari on sanana tuttu monelle, mutta millainen ryhmä he oikeastaan olivat? Mitä tekivät verotorpparit, päivätyötorpparit, kruununtorpparit ja muonatorpparit, ja miten he erosivat toisistaan? Kurssilla selvitetään, mitä seikkoja tulee huomioida torpparisukujen tutkimuksessa ja millaisia lähteitä löytyy torpista ja torppareista 1600-luvulta vuoteen 1918.

- Aika: Tiistaina 14.2., 21.2. ja 28.2.2023 klo 18.00–19.30
- Kouluttaja: FT Tiina Miettinen on historiantutkija Tampereen yliopistossa, jonka erityisalana on Hämeen talonpoikaisväestön historia Ruotsin ajalla. Hän on kirjoittanut kirjoja ja artikkeleita mm. naisten ja perheiden historiasta sekä kartanohistoriasta.
- [Ilmoittautuminen Sukututkijan verkkokaupassa](#)
- Osallistumismaksu: 33 € (jäsenhintaa 23,10 €)
- Osallistuminen Zoomin välityksellä

SUKUTUTKIMUKSEN ERITYISPIIRTEITÄ VARSINAIS-SUOMESSA

Etäkoulutuksessa keskitytään sukututkimukseen Varsinais-Suomessa ja siihen hallinnollisesti liittyvässä Satakunnassa. Mitä erityispiirteitä liittyy tämän alueen sukututkimukseen keskiajalta 1900-luvulle? Koulutuksessa keskitytään alueen väestöä koskevien asiakirjojen lisäksi sen sosiaaliseen rakenteeseen ja elinkeinoelämän sekä hallinnon erityispiirteisiin. Alueen paikallisten ilmiöiden tunteminen antaa sukututkijalle uusia keinoja juurien etsintään. Etäkoulutus koostuu kolmesta Zoom-tapaamisesta. Osallistujat voivat esittää kouluttajalle aiheeseen liittyviä kysymyksiä.

- Aika: Torstai 9.3., 16.3. ja 23.3.2023 klo 18.00–19.30
- Kouluttaja: Kouluttaja FT Veli Pekka Toropainen on Suomen historian tutkija Turun yliopistossa, jonka erityisalaa ovat 1500- ja 1600-luvut sekä kaupunkihistoria. Hän on kirjoittanut laajasti aihepiiriä koskevia kirjoja ja artikkeleita.
- [Ilmoittautuminen Sukututkijan verkkokaupassa](#)
- Osallistumismaksu: 33 € (jäsenhintaa 23,10 €)
- Osallistuminen Zoomin välityksellä

GENEETTISEN SUKUTUTKIMUKSEN TEEMAPÄIVÄN VIDEOT NYT VIDEOKIRJASTOSSA!

Geneettisen sukututkimuksen teemapäivän aiheena oli tänä vuonna "Dna-tulokset kirjallisten lähteiden täydentäjänä". Päivän ohjelma koostui kolmesta teemaan liittyvästä asiantuntijaesitelmästä: Länsisuomalaiset suvut ja asutus Y-DNA-testien valossa (Riikka Piironen), Y-DNA:n osoittamia sukujen haarautumisia ennen asiakirja-aikaa sekä asutushistorian liikkeitä rautakaudelta keskiajalle (Ari Kolehmainen) ja Suomenlahden ulkosaaret DNA-projekti (Ville-Matti Kiili) sekä paneelikeskustelusta "Harvinaiset haplot".

Katso koko ohjelma [Videokirjastossa](#) (vaatii kirjautumisen Su-kuHakuun)!

Kaikille avoimet ja maksuttomat luennot järjestetään pääsääntöisesti kuukauden ensimmäisen ja kolmannen viikon keskiviikkoiltana. Noin tunnin kestävät luennot käsittelevät erilaisia sukututkimuksen lähdeaineistoja sekä sukututkimukseen liittyvistä kulttuurihistoriallisista aiheita.

OSALLISTUMINEN JATKOKURSSILLE

Sukututkijan jatkokurssin kaikki luennot striimataan suorana [Seuran YouTube-kanavalle](#). Kursseille ei tarvitse ilmoittautua ennakoon, erillistä osallistumislinkkiä ei lähetetä ja osallistuminen kurssille on kaikille maksutonta. Mikäli sinulla on kysyttävää osallistumisesta, voit lähettää viestin Seuran sähköpostiosoitteeseen seura@genealogia.fi.

NIMISTÖ ASUTUSHISTORIAALLISEN TUTKIMUKSEN LÄHTENÄ. ESIMERKKINÄ ETELÄ-POHJANMAAN KYRÖNJOKILAAKSO

Luento käsittelee Pohjanmaan Kyrönjokilaaksoa, jota luennoitsija tutkii tuoreessa väitöskirjassaan Kyröläisten juuret. Nimistöhistoriallinen tutkimus Kyrönjokilaakson asutuksesta keskiajalta 1600-luvulle. Luennolla Leiviskä kertoo nimistöntutkimuksen lähteistä ja menetelmistä sekä Kyrönjokilaakson nimistöhistoriallisen tutkimuksen antamista uusista tiedoista.

- Aika: Keskiviikko 4.1.2023 klo 18.00–19.30
- Luennoitsija: FL (väit.) Matti Leiviskä on Oulun yliopistossa työskentelevä historian tutkija. Leiviskä on perehtynyt etenkin nimistöhistoriaan, Pohjois-Suomen asutushistoriaan ja pohjoiseen paikallishistoriaan. Hän on tutkinut mm. Etelä-Pohjanmaan Kyrönjokilaakson ja Pohjois-Pohjanmaan Siikajokilaakson asutushistoriaa sekä Pyhännän kunnan paikallishistoriaa.

KÄSIN KIRJOITETUN TEKSTIN TUNNISTUKSEN KÄYTÖN LAAJENTAMISESTA JA UUSISTA AINEISTOISTA KANSALLISARKISTOSSA

- Aika: Keskiviikko 18.1.2023 klo 18.00–19.30
- Luennoitsija: FM Ilkka Jokipii työskentelee tutkijana Kansallisarkiston digitaalisten tutkimuspalveluiden tiimissä. Jokipiin vastuisiin kuuluvat Kansallisarkiston käsin kirjoitetun tekstin tunnistuksen palvelut sekä niihin liittyvät joukkoistushankkeet.

AATELISSUVUT JA NIIDEN TUTKIMUS

Sukututkimuksessa törmää usein aatelisiin nimiin, kun sukupolvissa edetään taaksepäin. Ritarihuoneille Ruotsissa ja Suomessa kirjatut aatelissuvut ovat hyvin dokumentoitu sukutauluihin, ja sukujen elossa olevista jäsenistä julkaistaan kalenteri joka kolmas vuosi. Luennolla käsitellään aatelissukujen tutkimusta, siihen liittyviä erityispiirteitä sekä painettuja ja painamattomia lähteitä. Luennolla perehdytään myös aatelissukujen tutkimuksen historiaan.

- Aika: Keskiviikko 1.2.2023 klo 18.00–19.30
- Luennoitsija: FM Mikko Kuitula on historiantutkija, joka on erikoistunut henkilö- ja sukuhistorian tutkimukseen. Tutkimuksissaan hän on perehtynyt muun muassa eurooppalaisiin hallitsija- ja aatelissukuihin. Kuitula työskentelee Suomen Sukututkimusseurassa verkkopalveluasiantuntijana ja Karjalan Liiton sukututkijana.

KANSALLISARKISTON UUDISTUNUT ARKISTOJEN PORTTI – KOHTI MODERNIA JA MONI-PUOLISEMPAA ARKISTO-OPASTA

Kansallisarkiston arkisto-opas ja oppimisympäristö Arkistojen Portti on siirtynyt uudelle alustalle, josta sisällöt löytyvät aiempaa helpommin ja joustavammin. Myös Portin sisältöjä on laajennettu, ja tulevaisuudessa sisältöjen on tarkoitus laajentua entisestään. Luennolla tutustumme uudistuneeseen Arkistojen Porttiin ja sen käyttöön, sekä teemme samalla katsauksen palvelun tulevaisuuteen: millaiset uudet sisällöt olisivat tarpeen ja miten niitä tuotetaan?

- Aika: Keskiviikko 15.2.2023 klo 18.00–19.30
- Luennoitsija: FM Jan-Erik Engren toimii tutkijana Kansallisarkiston digitaalisissa tutkimuspalveluissa. Hän vastaa Arkistojen Portin kehittämistyöstä sekä työskentelee myös korkeakouluyhteistyön, joukkoistamisen ja automaattisen tekstintunnistuksen parissa.

OPPIA JA KOKEMUKSIA EUROOPAN MATKOILTA – 1600-LUVUN SUOMALAISTEN VIRKAMIEHISTEN ULKOMAISET OPINNOT

1600-luvun alun Ruotsissa siviilihallintoa ja oikeuslaitosta kehitettiin kiihtyvään tahtiin. Mutta mistä löytää päteviä virkamiehiä, kun kotimainen yliopisto-opetus oli juuri vasta käynnistymässä? Katse kääntyi eurooppalaisissa yliopistoissa opiskeleviin nuorukaisiin. Luennolla käsitellään sitä, missä yliopistoissa nämä tulevat lakimiehet opiskelivat, millaisiin tehtäviin he päätyivät kotimaahansa palattuaan sekä sitä, millaista pääomaa ulkomaanopinnot olivat.

- Aika: Keskiviikko 1.3.2023 klo 18.00–19.30
- Luennoitsija: OTT Marianne Vasara-Aaltonen on oikeushistorian yliopistonlehtori Helsingin yliopistossa. Väitöskirjassaan (2017) hän tutki ruotsalaisten lakimiesten opintoja ulkomailla 1600- ja 1700-luvuilla.

Lue lisää ja tutustu koko kevään ohjelmaan osoitteessa genealogia.fi/sukututkijan-jatkokurssi.

Uusia tallennuksia ja tallenteita

SUKUHAKU

JULKAISUT

- Mellenius-Melamiehet aikain vaihteluissa. Muisteluksia
- Sommaröarna. Rekreations- och villaort invid Helsingfors
- Minnesblad från festen den 24 september 1898
- Mikkelin ala-alkeiskoulu 1847–1884 ja Mikkelin lyseo 1872–1897
- Matti Poutiaisen ja Hulda Emilia Poutiaisen esivanhempia ja lähimpiä sukulaisia
- Hakola - Selin - Stjernros
- Svenska lyceum i Wiborg 1917–1924
- Album academicum der kaiserlichen Universität Dorpat. Zur Jubel-Feier ihres fünfzigjährigen Bestehens am 12. December 1852
- Anteckning rörande Borgå Stads och Sockens Historia
- Merisaaren sukua Erik Reinholdista nykypolviin
- Terveyshoidollisia tutkimuksia Haapajärven lääkäripiiristä 1. Terveysten vaikuttavien olosuhteiden ja tapojen ynnä yleisen terveystekannan valaisemiseksi Haapaveden kunnassa
- Nykarleby. Min barndoms och min ungdoms stad
- Anteckningar rörande det svenska indelta infanteriets uppkomst och utveckling från äldsta tider
- Helsingin kaupungin sähkölaitos 1909–1934
- Suomen kasvatustieteellisen tutkimuksen historia
- Genos 2022-4
- Suomen sodan miehiä
- Suomen valtionrautateiden ratamestarien ja rataesimiesten matrikkeli
- Osuuskauppa Perhelä 1908–1967. Uusi tiemme
- Suomenlinna - Sveaborg
- Pohjan Kyrön kirkko
- Nimismies Jakob Petersonin suku
- Keski-Pohjanmaa kuvissa. Muistoalbumi Amerikan, Kanadan ja Australian keskipohjalaisille
- Merenkävijöitä ja kauppaporvareita. Erään pohjalaisen suvun tarina. Liitteenä 69 valokuvaa, useimmat tekijän ottamia
- Vuoksenranta. Pitäjä Kannaksella
- Bähr-Bär-Baehr-suku Suomessa
- Presidentin vientiritarit
- Rakas kaupunki (Viipuri)

HAKEMISTOT

- Genos 1-2022
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1873
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1872
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1871
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1870
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1866
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1855

- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1867
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1853
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1852
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1851
- Lääninkanslian anomusdiaarit 1850
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1847
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1846
- Turun Lääninkanslian anomusdiaarit 1903
- Finlaysonin työntekijät

VIDEOT

- Sukututkimusta ja kadonneiden esivanhempien etsintää Hämeessä, osa 1–3
- Sukututkijan jatkokurssi: Isälinjan testitulosten analysointi ja siinä käytettäviä työkaluja
- Kansallisarkisto ja henkilöhistoriallinen tutkimus (Syyskokoussesitelmä)
- Geneettisen sukututkimuksen teemapäivä: Dna-tulokset kirjallisten lähteiden täydentäjänä

BLOGI

- Joulukalenteri
- Joulukuusen hankintaa (7.12.2022)
- Sukututkimus on yksinäistä puurtamista - vai onko? (2.11.2022)
- Ajanviettoa 1600-luvun kaupunkiluonnossa (29.11.2022)
- Suku Forum 15 vuotta (23.11.2022)

PODCAST-RADIO

- Joulunviettoa 1700-luvun Suomessa

Nyt kannattaa liittyä hyvään Seuraan!

Marras-joulukuussa maksettu jäsenmaksu kuittaa myös ensi vuoden jäsenyyden ja saat käyttöösi jäsenedut jo tänä vuonna. Seuran jäsenyys on oiva joululahja sukututkimuksesta kiinnostuneelle ystävälle tai sukulaiselle, jolla on jo kaikkea!

liity.genealogia.fi

KUULUMISIA MEILTÄ JA MAAILMALTA

SUOMI MENETTI SOTIEN JÄLKEEN MM. KARJALAN, PETSAMON, SALLAN-KUUSAMON ALUEET. NEUVOSTOLIITTO MILITARISOI JA SULKI LUOVUTETUT ALUEET ULKOMAILMALTA.

Lue [tästä](#).

OLIVATKO MAINILAN LAUKAUKSET PELKÄÄ BLUFFIA?

Nyt mietitään jo, ammuttiinko Mainilaan lainkaan mitään. Lue [tästä](#).

17-VUOTIAAN LOTAN ENSI-IHASTUS MEINEHTYI TAISTELUISSA.

Nyt 100-vuotias Alli Korva oli lottana kolmessa sodassa. Lue [tästä](#).

NATOON LIITTYMISEN MERKINNEE HÄPEÄLLISEKSI KOETUN SUOMETTUMISEN LOPPUA.

Naton nähdään myös liittävän Suomen lopullisesti länteen. Lue [tästä](#).

OULUN SANKARIHAUTOJEN VAINAJISTA KERÄTÄÄN TIETOA.

Oulun seurakunnat keräävät tarinoita sankarihautoihin haudatuista. Lue [tästä](#).

METSÄSTÄ LÖYTYI ENSIMMÄISEN MAAILMANSODAN AIKAISIA RAKENNELMIA.

Yksi johti kellariin, toisessa oli maja. Lue [tästä](#).

VENÄJÄN HYÖKKÄYS UKRAINAAN ESTÄÄ NYT KOTISEUTUMATKAT RAJAN TAAKSE.

Karjalan Liitto alkaa kerätä muistietoa matkoista ja kotiseututyöstä. Lue [tästä](#).

SUOMALAISTUTKIMUS SELVITTI "SOTURIKUNINKAAN" KAARLE XII:N AMPUMISEN.

Kuninkaan kuoleman aiheuttajaa eli ammus ja ampuja on ehkä ratkaistu. Lue [tästä](#) ja [tästä](#).

KANSALLISARKISTON VAASAN TOIMINTOJEN KEHITTÄMINEN JATKUU.

Vaasan toimipiste saa 370 000 euron lisärahoituksen. Lue [tästä](#).

KANSALLISARKISTO IRTISANOI 12 TYÖNTEKIJÄÄ.

Heikentynyt taloustilanne ja digitalisaatio näkyy mm. henkilökunnan määrässä. [tästä](#).

ISYYS KUMOTTIIN YLI 50 VUOTTA TYTTÄREN SYNTYMÄN JÄLKEEN.

Oikeusgeneettinen isyystutkimus vahvisti DNA-testin tuloksen. Lue [tästä](#).

KAIKKIEN SUOMENRUOTSALAISTEN SANOMALEHTIEN DIGITOINTITYÖ JATKUU.

Tilastojen mukaan ruotsinkieliset sanomalehdet ovat suosittua lukemistoa. Lue [tästä](#).

STOR-SARVLAX BAROCKSLOTT I LOVISA FÅR NYA INVÅNARE.

Oliver och Kristina Michelsson tar över den gamla herrgården. Läs [här](#).

MAATILA JA SEN RAKENNUKSET ILMAKUVATTIIN VALOKUVAAN MUMMOLAN SEINÄLLE.

Muisto kertoo maan agraarisista juurista ja kaupallisesta ilmakuvauksesta. Lue [tästä](#).

KYRÖNJOKILAAKSOSSA ON ASUTTU ESIHISTORIAALLISELTA AJALTA LÄHTIEN.

Nimistöhistorian perusteella voidaan saada tietoa varhaisesta asutuksesta. Lue [tästä](#).

**ENÄÄ NIUKKA ENEMMISTÖ LAPSISTA
SAA EV.LUT.-KIRKOSSA KASTEEN.**

Nykyään moni vanhempi haluaa jättää pää-
töksen lapselle itselleen. Lue [tästä](#)

**20 SUOMALAISTA NIMEÄ JA NIIDEN MER-
KITYKSET.**

Onko nimesi täyttä hepreaa vai peräisin Krei-
kasta tai Suomen luonnosta? Lue [tästä](#).

**KUNNALLISTALON ALTA LÖYTYNUT LUO-
LA PALJASTUI 11 000 VUOTTA VANHAKSI.**

Vastaavia luolia tunnetaan Suomesta aiem-
min vain seitsemän. Lue [tästä](#).

**VUONNA 1066 VIKINKIKUNINGAS HA-
RALD ANKARA TAISTELI ENGLANNIN
KUNINKUUDESTA.**

Tämä taistelu merkitsi viikinkiajan loppua.
Lue [tästä](#).

**TURUN HAAGASTA LÖYTYI UUSI PRONS-
SIKAUTINEN HIIDENKIUAS.**

Ikää hautaröykkiöllä voi olla jopa 3500 vuot-
ta. Lue [tästä](#).

**ONKO TÄSSÄ MAAILMAN ISOIN "KOLIK-
KO"?**

Tältä näytti Ruotsissa aikoinaan käytetty
19-kiloinen ja 60-senttinen raha. Lue [tästä](#).

**SISILIALAISEEN KAIVON PUDOTETTIIN 2
400 VUOTTA SITTEN MUISTO TUHOSTA.**

Rikottujen ruukkujen lisäksi kaivon pantiin
eläinten nilkkojen luut. Lue [tästä](#).

**KULTAKOLIKKO TODISTAA ROOMALAISEN
VALLANANASTAJAN OLEMASSAOLON.**

Väärennetyiksi luullut kultakolikot lienevätkin
aitoja Sponsianuksen ajalta. Lue [tästä](#).

**ETRUSKIEN RAUNIOKYLPYLÄ OSOITTAU-
TUI ARKEOLOGISEKSI AARREAITAKSI.**

2 300 vuotta mudassa maannut pronssipat-
sas näki päivänvalon. Lue [tästä](#).

**EGYPTISSÄ LÄHELLÄ ALEKSANDRIA
LÖYDETTIIN 1.3 KILOMETRIÄ PITKÄ TUN-
NELI.**

Sitä käytettiin vedenjakeluun muinaisessa
Taposiris Megalen kaupungissa. Lue [tästä](#).

**MAAILMAN VANHIMMAT ELÄMÄN MERKIT
OVAT 348 MILJARDIA VUOTTA VANHOJA.**

Löydöt aikaistaisivat todisteita elämästä
maapallolla 50 miljoonaa vuotta. Lue [tästä](#).

**MIKSI ITSENÄISYYSPÄIVÄNÄ SYTYTE-
TÄÄN IKKUNALLE KAKSI KYNTTILÄÄ?**

SKS:stä kerrotaan, että perinteen taustalla ei
ole mitään yhtä selitystä. Lue [tästä](#).

**KIELTOLAIN AIKAISET VIINATROKARIT
SALAKULJETTIVAT MYÖS ÄÄNILEVYJÄ.**

Iskelmät upposivat kansaan kuin häkä. Lue [tästä](#).

Koonnut Kari Salo